

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2003-2406

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Kansantaloustieteen laitos	
Tekijä-Författare-Author Hartman, Mikko			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Jakojärjestelmä vai rahastoidut eläkkeet julkisen eläketurvan takaajana			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansantaloustiede			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2003-03-03	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 62 s. + liitteet 11 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Työssä tarkastellaan eläkejärjestelmien roolia yhteiskunnassa. Suurten ikäluokkien siirtyminen eläkkeelle aiheuttaa suurimmassa osaa Eurooppaa huomattavia rasituksia käytössä oleville järjestelmille. Useimmissa maissa on käytössä niin kutsuttu jakojärjestelmä, jossa eläkkeellä olevien henkilöiden eläkkeet maksavat työssä käyvät työntekijät. Nykyisen kaltainen väestönkehitys on johtanut siihen, että työtätekevien määrä on laskussa. Mitä vähemmän työtätekeviä verrattuna eläkkeellä oleviin, sitä suuremmaksi yksittäiselle työntekijälle eläkerasitus muodostuu, olettaen, että eläke-etuuksia ei karsita. Tämän vuoksi eläkejärjestelmät ovat olleet useasti esillä yhteiskunnallisessa keskustelussa. Nykyisten järjestelmien kestävyys on kyseenalaistettu ja on esitetty, että maiden tulisi siirtyä enemmän rahastoiviin eläkkeisiin.</p> <p>Työn tarkoituksena on pohtia yhteiskunnallisesti ajatellen molempien pääjärjestelmien, jakojärjestelmän sekä rahastoitujen eläkkeiden, ominaisuuksia, luonnetta sekä esitellä molempien järjestelmien toimintaperiaatteet. Kun järjestelmät ovat esitetty, siirtyy keskustelu kyseisten järjestelmien kannattavuuteen ja kestävyYTEEN liittyviin tekijöihin. Näitä tekijöitä ovat väestö rakenne ja sen muutokset, työuran suhde eläkeuraan sekä järjestelmien vaikutus säästämisasteeseen.</p> <p>Lisäksi työssä tarkastellaan mallin avulla eläkkeellesiirtymispäätökseen vaikuttavia tekijöitä, etenkin julkisen eläketurvan vaikutusta. Malli käsittelee henkilöiden eläkkeelle siirtymiseen vaikuttavia tekijöitä, ensiksi ilman julkista eläketurvaa ja sitten julkisen eläketurvan kera. Kyseisen mallin mukaan henkilöt siirtyvät aikaisemmin eläkkeelle, kun heille tarjotaan verovaroin kustannettu jakojärjestelmään perustuva eläketurva. Rahastoitujen eläkkeiden ja jakojärjestelmän rahoituksen kannalta tärkeäksi ominaisuudeksi nousevat sukupolvien väliset tulonsiirrot. Jakojärjestelmän rahoitusrakenne perustuu kyseisille tulonsiirroille, joiden ansiosta jakojärjestelmällä katsotaan olevan vakuutuskenomainen luonne. Tämä ominaisuus on tärkeä sukupolvien välistä riskinjakoa ajatellen. Rahastoiduissa eläkkeissä jokainen sukupolvi kerää itselleen rahaston, josta tulevat eläkkeet maksetaan. Jakojärjestelmässä nuorempi sukupolvi maksaa vanhemman eläkkeet, jolloin mahdollisen taantuman iskiessä vaikutukset jakautuvat molemmille sukupolville. Yhteiskunnallisesti ajatellen olisi oikeudenmukaista perustaa julkisen eläketurvan runko jakojärjestelmälle ja sen ympärille rakentaa rahastoiduista eläkkeistä järjestelmä eliminoidaan jakojärjestelmän negatiivisia vaikutuksia, esimerkiksi alentunutta työntarjontaa.</p> <p>Keskeiset teokset: Michel & Pestieau (1999) ja Enders & Lapan (1982).</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords eläkejärjestelmät jakojärjestelmä rahastoidut eläkkeet riskinjak			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			